

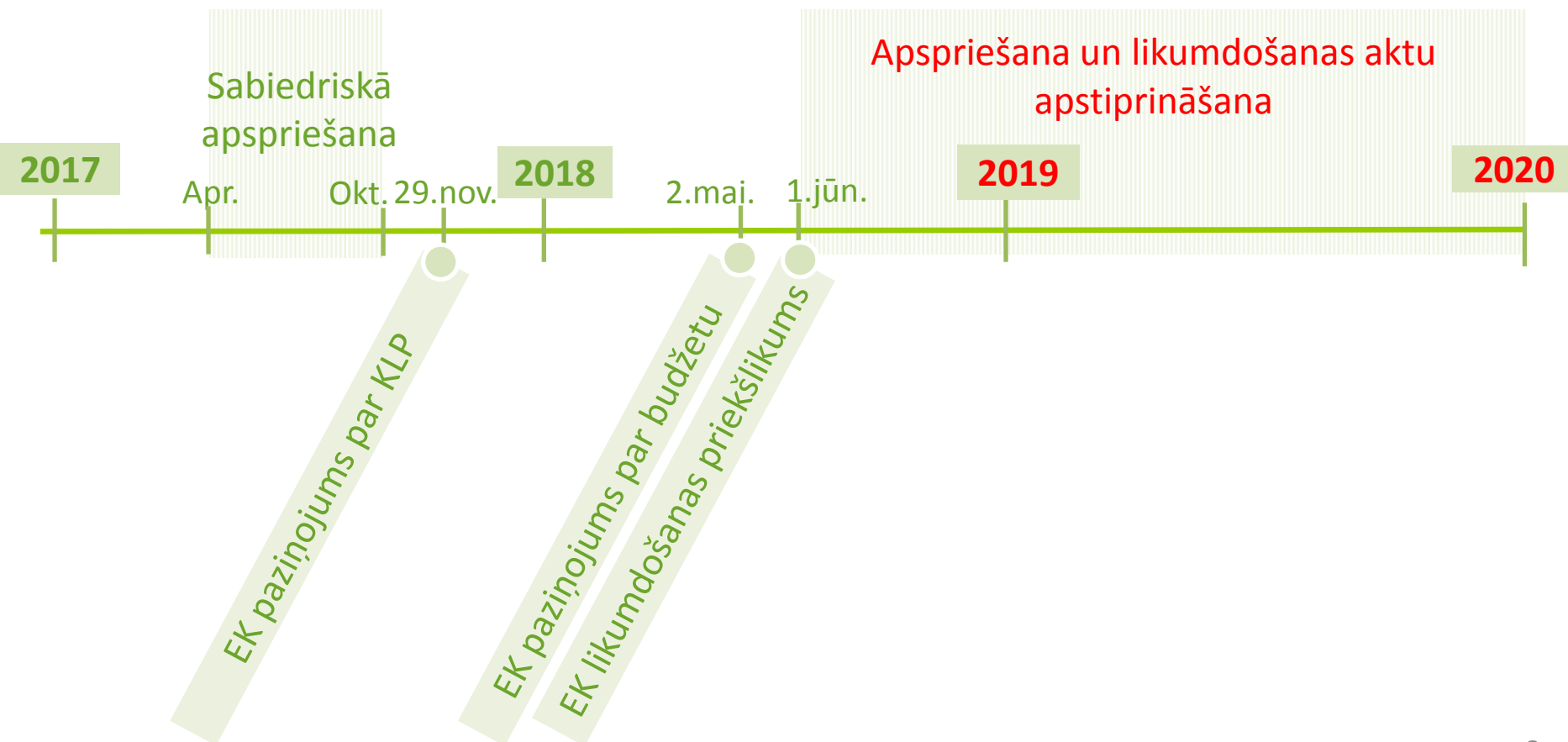
EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

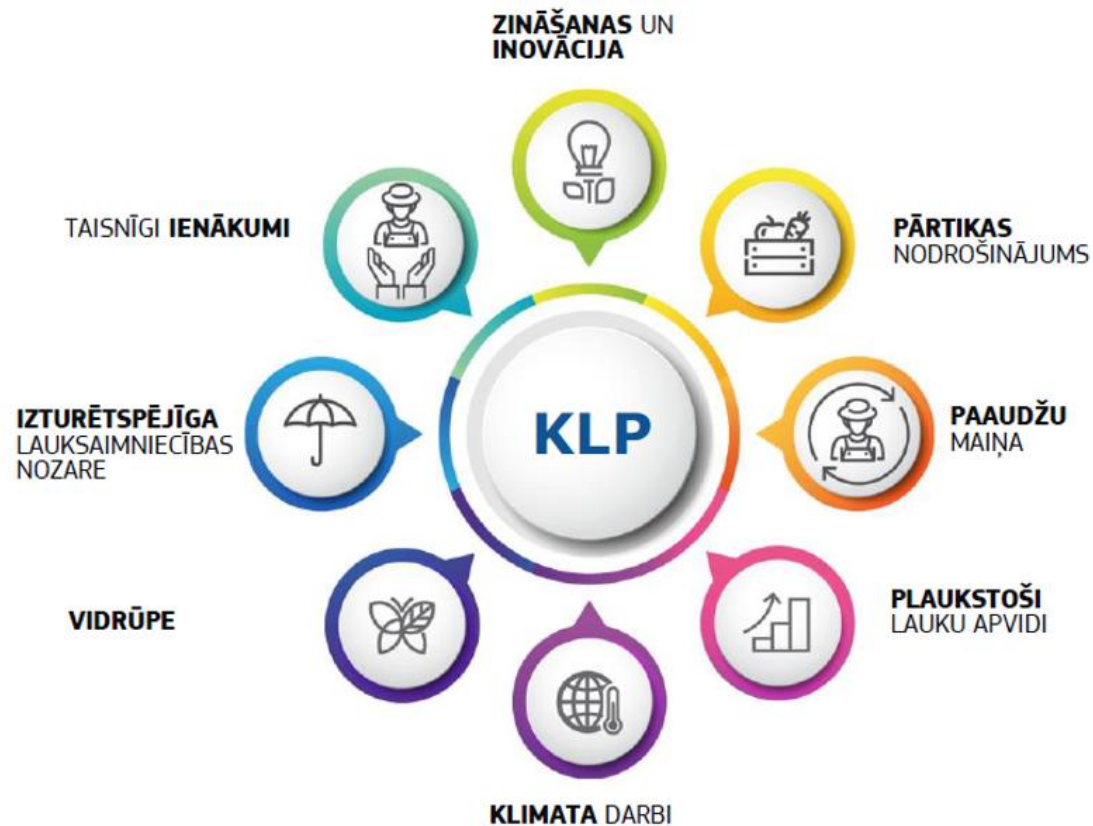
KOPĪGĀ LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKA PĒC 2020

1. LAIKA GRAFIKS

2. KLP prioritātes

4. KĀPĒC NEPIECIEŠAMAS PĀRMAIŅAS?

 Labāk un **taisnīgāk mērķēt tiešmaksājumus**, lai mainītu attiecību 20/80 (kad 20% saimniecību saņem 80% maksājumu), un atbalstīt **reālus lauksaimniekus**

  Sniegt lielāku ieguldījumu **vides saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā**

 Stiprināt lauksaimnieku **spēju pārvarēt riskus**

 Veicināt **jaunu lauksaimnieku iekļaušanos**

 Lauksaimniecības attīstību balstīt uz **zināšanām, zinātni, inovācijām un digitalizāciju**

 Lai būtu plaukstoši lauku apvidi – darbavietas, pakalpojumi

- Dalībvalstīm nodrošināt **lielāku teikšanu un atbildību** politikas veidošanā un īstenošanā
- **Samazināt atbalsta atšķirības** starp dalībvalstīm

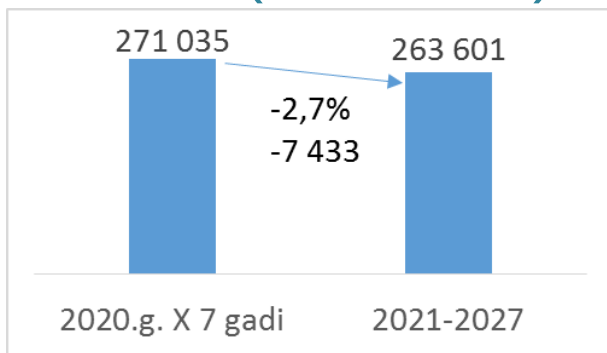
KLP BUDŽETA IZMAIŅAS –

TIEŠMAKSĀJUMU UN LAUKU ATTĪSTĪBAS ES
FINANSĒJUMA PRIEKŠLIKUMS LATVIJAI
PERIODAM 2021-2027

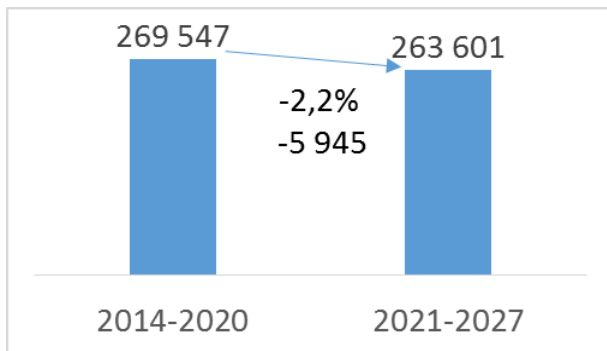
TIEŠMAKSĀJUMU UN LAUKU ATTĪSTĪBAS FINANSĒJUMA PRIEKŠLIKUMS, miljoni EUR

ES-27 (neiesk. UK)

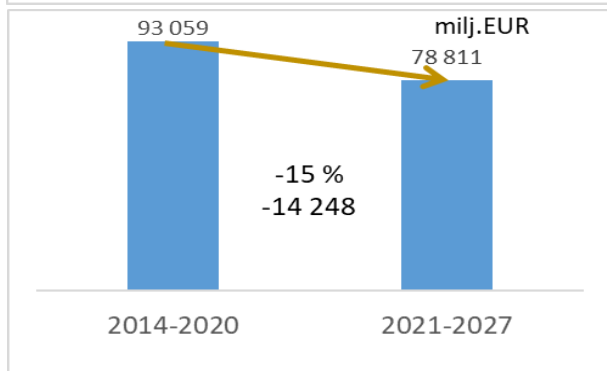
TM
(pret bāzi
salīdzinot)

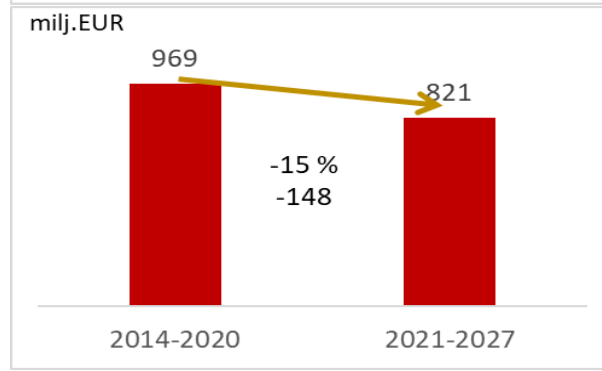
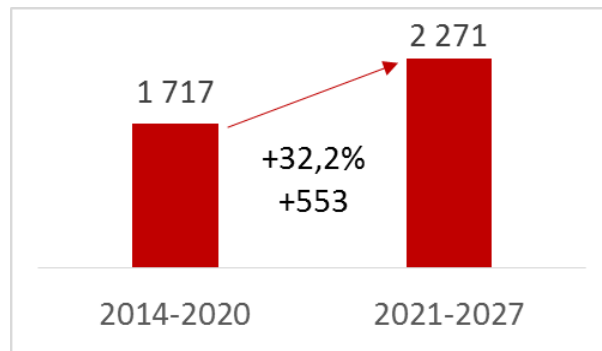
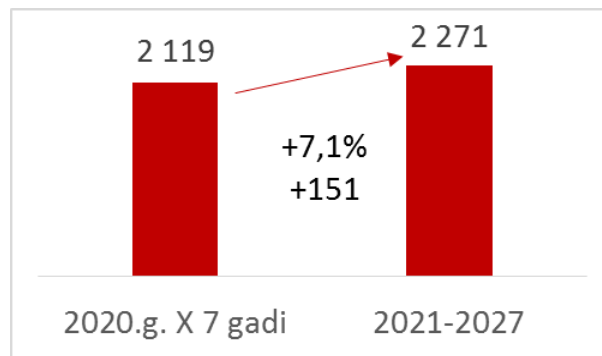
TM
(pret periodu
salīdzinot)

Lauku
attīstība

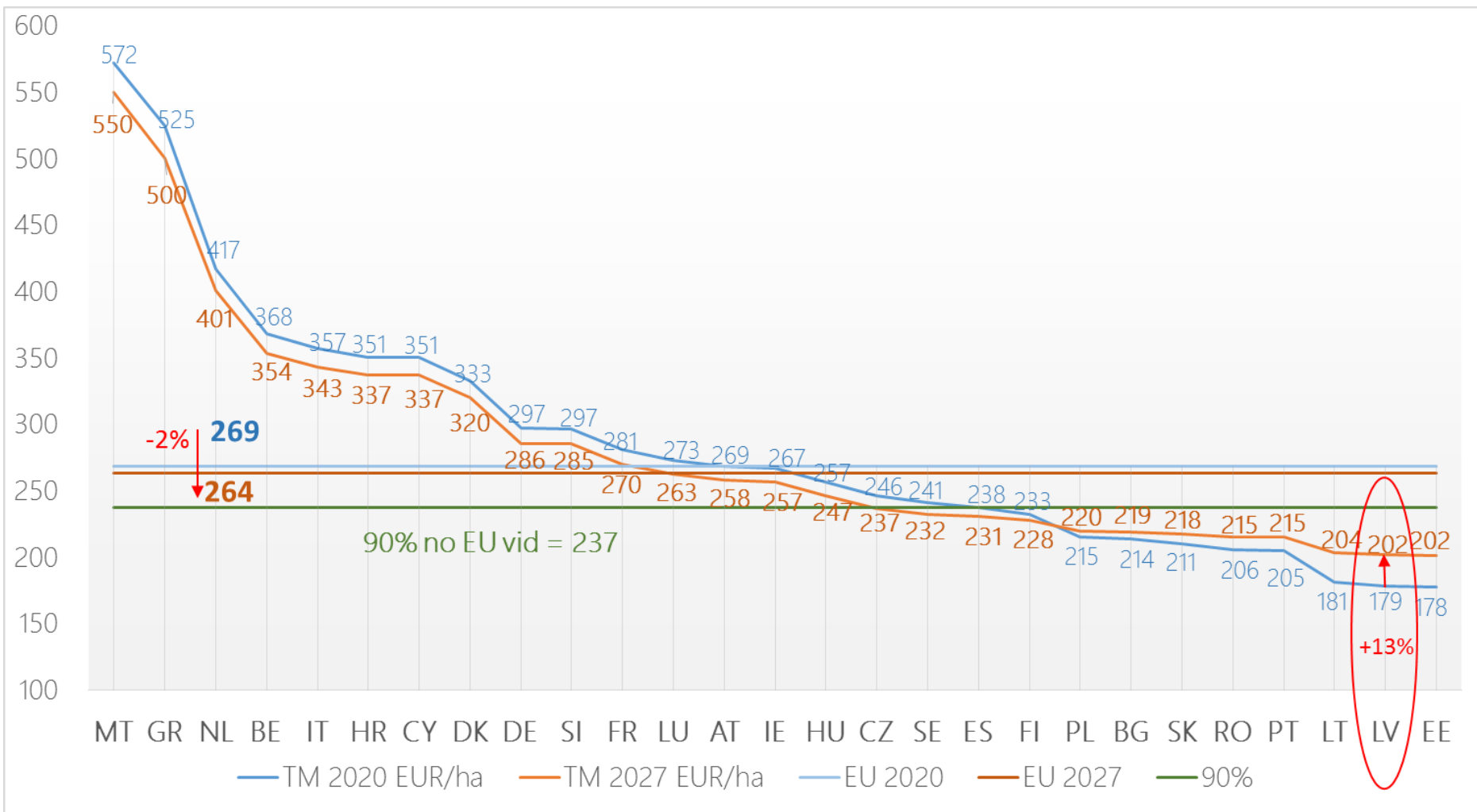
LATVIJA

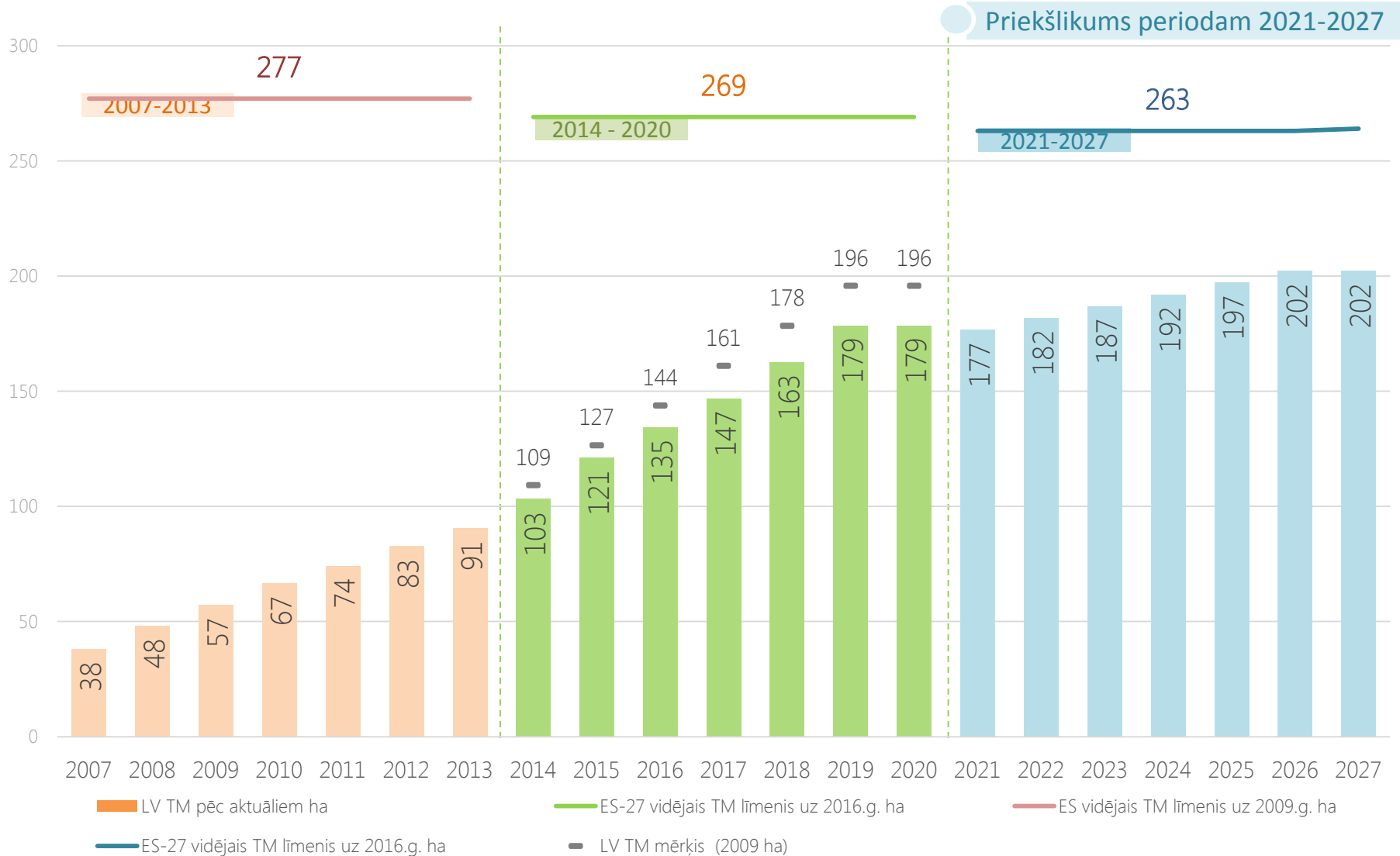
ATBALSTA ATSKIRĪBU SAMAZINĀŠANA STARP DV

EK piedāvājums: TM vidējās likmes uz 2016.g. ha salīdzinot ar 27 DV

LATVIJAS VIDĒJAIS TIEŠMAKSĀJUMU LĪMENIS, EUR/ha

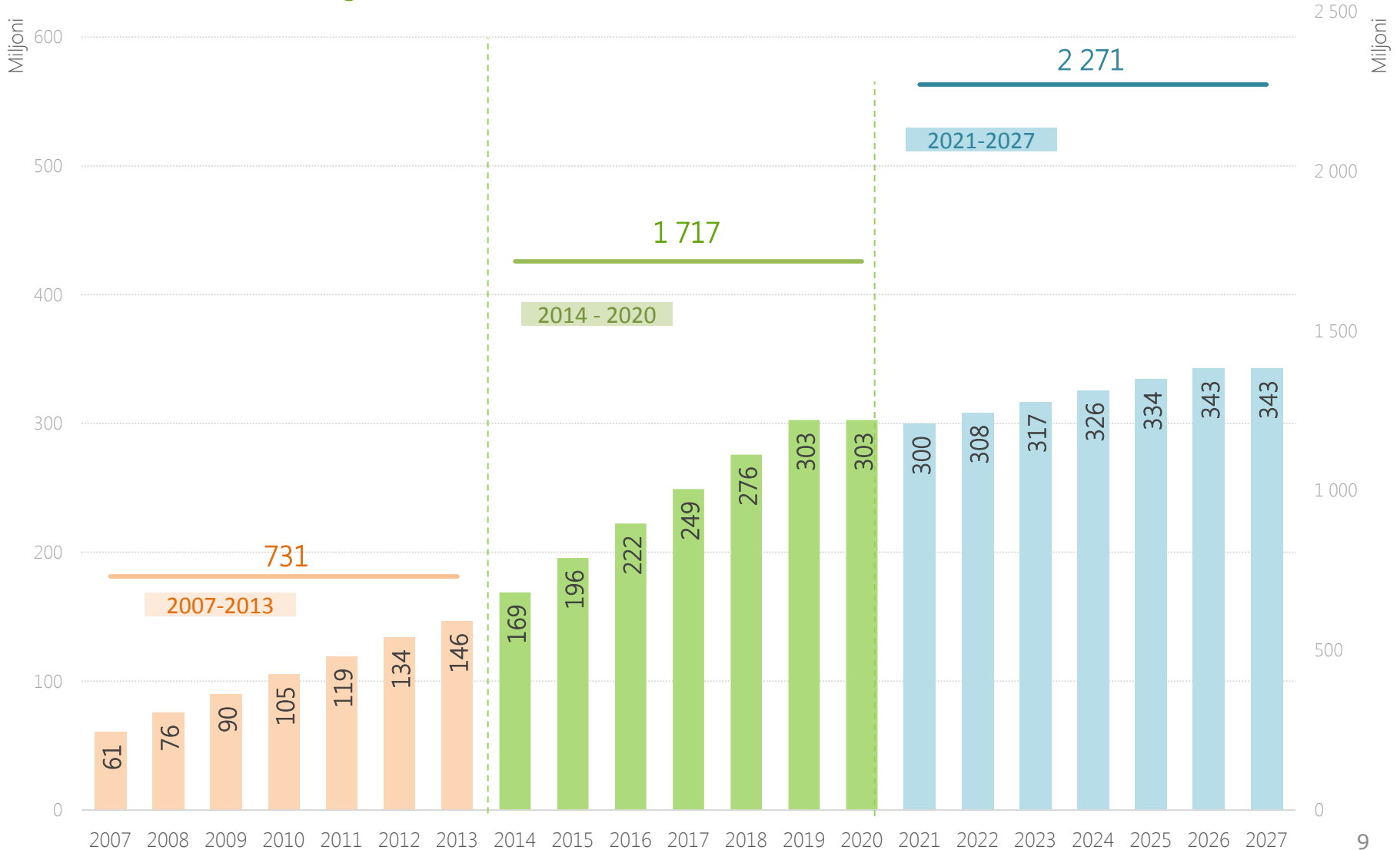

ES TIEŠMAKSĀJUMU FINANSĒJUMS LATVIJA

miljoni EUR

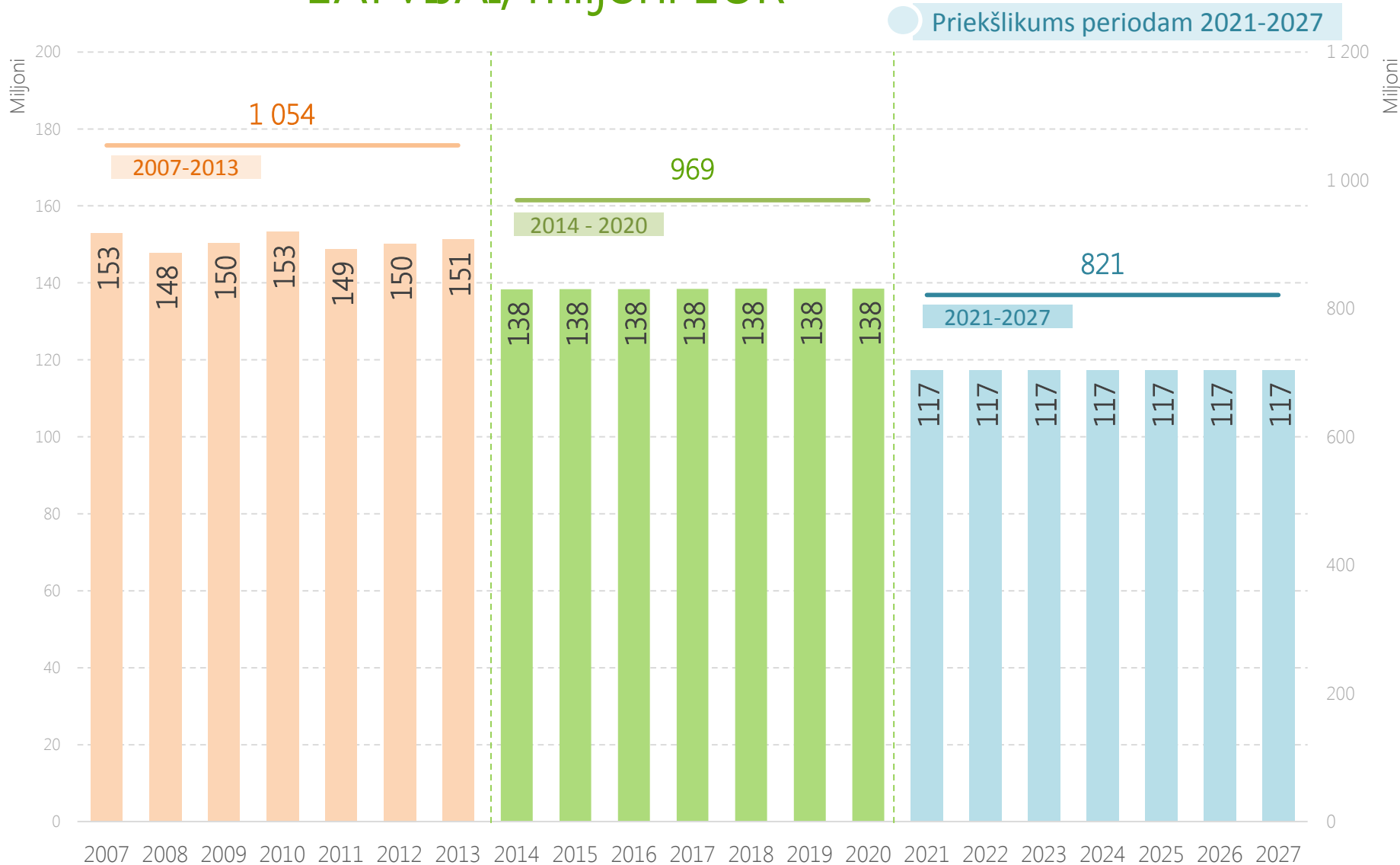

Priekšlikums periodam 2021-2027

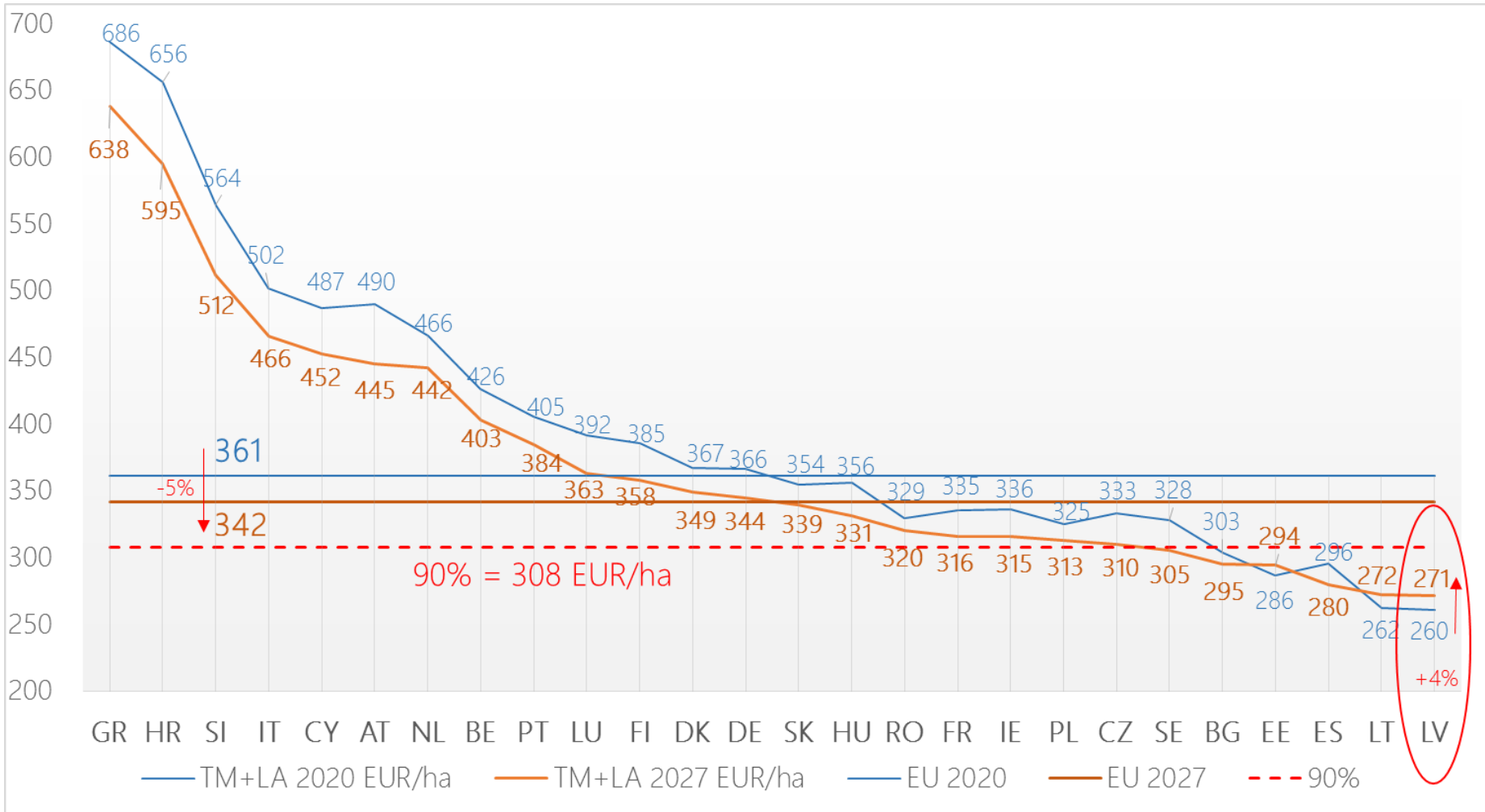
LAUKU ATTĪSTĪBA – ES FINANSĒJUMS LATVIJAI, miljoni EUR

KLP ATBALSTA ATSKIRĪBU SAMAZINĀŠANA STARP DV

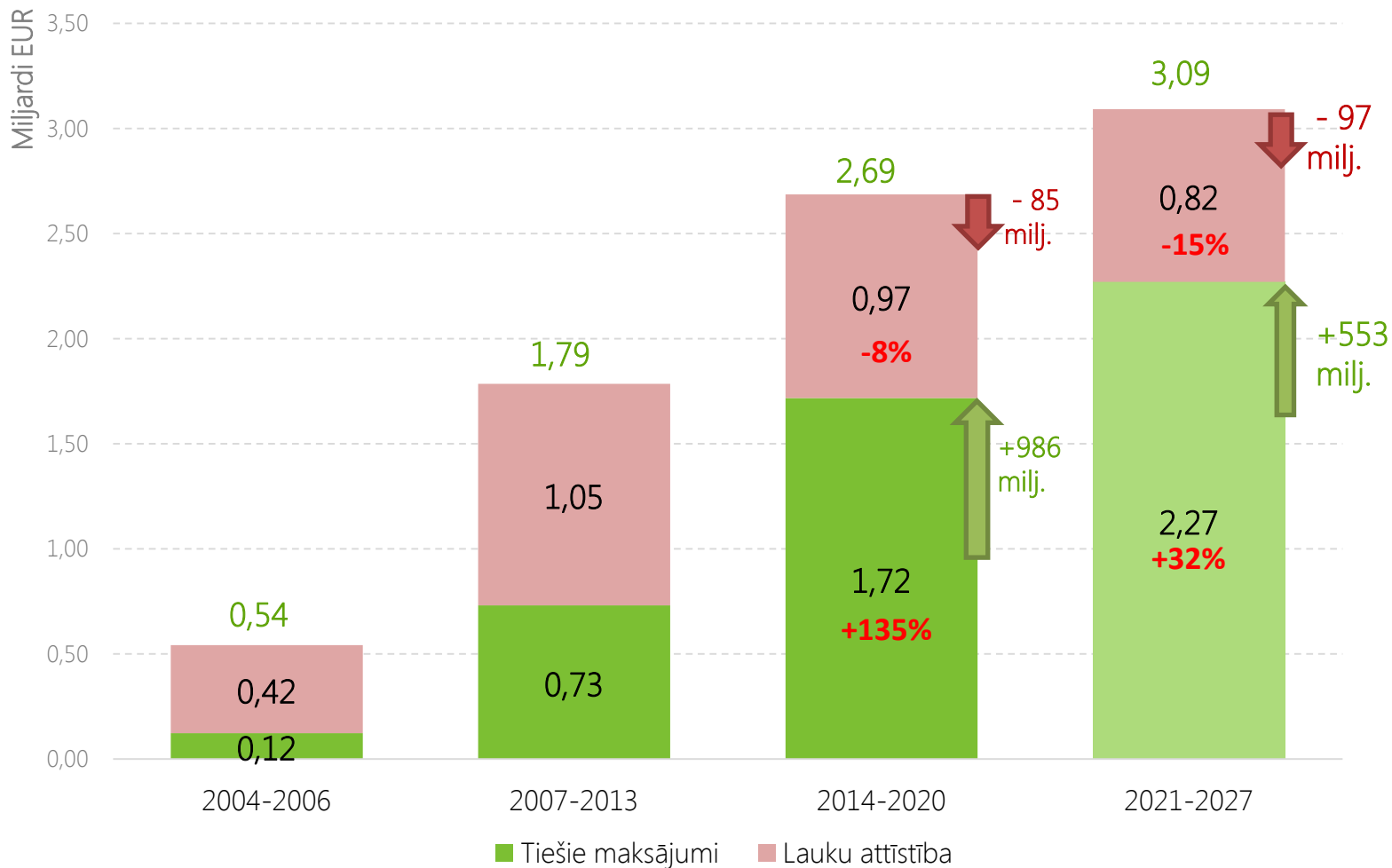

KLP atbalsts = tiešmaksājumu un lauku attīstības atbalsts kopā

TM UN LA ES FINANSĒJUMA IZMAIŅAS

TIEŠIE MAKSĀJUMI PĒC 2020

KAS PALIKS NEMAINĪGS TIEŠMAKSĀJUMOS?

DAŽI ATBALSTA VEIDI

- Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts - tāds pats kā VPM
- Ienākumu papildatbalsts gados jaunajiem lauksaimniekiem
- Saistītais ienākumu atbalsts sektoriem, kuri grūtībās

GALVENIE NOSACĪJUMI

- Maksājumu saņemšana sasaistīta ar obligātajām vides un klimata prasībām
- Pamatā atbalstu piešķirs par hektāru, ja izpildīs lauksaimnieciskās darbības kritērijus

MAZIE LAUKSAIMNIE KI

- Tiek saglabāta iespēja piešķirt fiksēta maksājuma summu

KAS MAINĪSIES TIEŠMAKSĀJUMOS?

LIELĀKA SUBSIDARITĀTE

- Definīcijas un atbilstības nosacījumus noteiksim paši
- Atbalsta līmenis balstīts uz identificētajām vajadzībām
- Lielāka elastība finanšu pārvaldībā – kontroles, sankcijas

LABĀKA ATBALSTA MĒRĶĒŠANA

- Atbalsts īsteniem lauksaimniekiem
- Var diferencēt ienākumu pamatatbalstu – pēc agronomiskiem kritērijiem
- Saistītais atbalsts, lai uzlabotu kvalitāti, konkurētspēju, ilgstpēju

EKO-SHĒMA

- Obligāta dalībvalstij, brīvprātīga lauksaimniekam;
- Papildatbalsts zaudēto ienākumu vai papildu izmaksu kompensēšanai

ATBALSTA PĀRDALE

- Atbalsta samazinājums sākot no 60 000
- Obligāts ilgstpēju sekmējošais pārdalošais ienākumu papildatbalsts

TIEŠO MAKSĀJUMU MĒRĶTIECĪGĀKA PIEŠĶIRŠANA

2015-2020

Aktīvais lauksaimnieks

Lauksaimnieciskā darbība (t.sk.
zālāja nopļaušana un novākšana)

Maksājumu samazinājums
5% summām virs 150 000

Savstarpējā atbilstība,
zaļināšana

Minimālie saņemšanas
nosacījumi – 1 ha, 100 eiro

2021-2027

Īstenais lauksaimnieks

Lauksaimnieciskā darbība

Maksājumu samazinājums:
25% summām 60 000-75 000
50% summām 75 000-90 000
75% summām 90 000-100 000
100% summām virs 100 000
Atskaita darba algas, saist. nodokļus

Pastiprinātie nosacījumi

Minimālie saņemšanas nosacījumi –
min ha

TIEŠMAKSĀJUMU PASĀKUMI

2014 - 2020

Vienotais platību
maksājums ~47%

Zaļināšanas
maksājums – 30%

Saistītais
atbalsts – 15%

MLS ~6%

JLA
2%

2021 - 2027

Ienākumu
pamatatbalsts

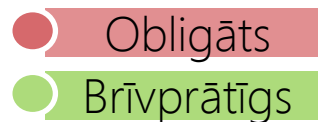
Pārdalošais
papildatbalsts

Eko – shēmas
5-15%

Saistītais
atbalsts – 12%

MLS ~6%

JLA
2%

ZAĻINĀŠANA UN SAVSTARPĒJĀ ATBILSTĪBA

PASTIPRINĀTĀS PRASĪBAS

Zaļināšanas pasākumi:

1. Kultūraugu dažādošana
2. Ilggadīgo zālāju saglabāšana
3. Ekoloģiski jutīgu ilgg. zālāju sagl.
4. Ekoloģiski nozīmīgu platību sagl.

Savstarpējā atbilstība:

5. Buferjoslas gar ūdenstecēm
6. Ūdens lietošanas atļaujas
7. Pazemes ūdeņu aizsardzība
8. Minimālais augsnes pārklājums
9. Augsnes pārvaldība - meliorācija
10. Aizliegums dedzināt augu atl.
11. Ainavu elementu saglabāšana

12. Augu aizsardzības līdzekļu liet.pr.

13. Savvaļas putnu, biotopu aizsardz.
14. Dzīvnieku slimību kontrole
15. Dzīvnieku identifikāc., labturība

1. Augu maiņa
2. Ilggadīgo zālāju saglabāšana
3. Aizliegums apart zālājus Natura 2000
4. Daļu l/s zemes neizmanto ražošanai

5. Buferjoslas gar ūdenstecēm

6. Fosfātu piesārņojuma kontrole
7. Nav pieļaujama kaila zeme ziemā
8. Augsnes apstrāde degradācijas riska s.
9. Aizliegums dedzināt augu atliekas
10. Ainavu elementu saglabāšana
11. Ilgstpējības instr. barības vielu pārv.
12. Kūdrāju, mitrzemes aizsardzība
13. Augu aizsardzības līdzekļu lietoš. pr.
14. Integrētā pesticīdu lietošana
15. Savvaļas putnu, biotopu aizsardz.
16. Dzīvnieku slimību kontrole
17. Dzīvnieku identifikāc., labturība

JAUNĀ TIEŠMAKSĀJUMU STRUKTŪRA

PASTIPRINĀTĀS PRASĪBAS

(Vides, dzīvnieku, sabiedrības, augu veselības, dzīvnieku labturības, identifikācijas jomās)

SAISTĪTAIS ATBALSTS

- Sektoriem grūtībās
- Uzlabot kvalitāti, konkurētspēju, ilgtspējību

ATBALSTS JAUNAJIEM LAUKSAIMNIEKIEM

- Par atbalsttiesīgu ha
- Nesen nodibinātu 1 saimn.

EKO-SHĒMAS

- Par videi un klimatam labvēlīgu praksi

PĀRDALOŠAIS IENĀKUMU PAPILDATBALSTS

- Piešķir lauksaimniekiem, kuri tiesīgi saņemt ienākumu pamatatbalstu par noteiktu ha skaitu

IENĀKUMU PAMATATBALSTS

- Piešķir īstenajiem lauksaimniekiem par atbalsttiesīgu hektāru

MAKSĀJUMS MAZAJIEM LAUKSAIMNIEKIEM

- Fiksētas summas atbalsts
- Aizstāj standartshēm u atbalstu
- Lauksaimniekiem izvēles atbalsts
- Nav atbrīvojums no past. pras.

LATVIJAS POZĪCIJA

Vide un klimats

- Vides un klimata obligātās pamatprasības ir jāsamazina vai jāpalielina pamat-tiešo maksājumu ieguldījums 50% apmērā (šobrīd 40%).
- 40% jāiegulda vides un klimata pasākumos- Latvija saņem 77% no TM, tad no visiem vides uzstādījumiem varam izpildīt tikai 77%

Tiešie maksājumi

- Tiešo maksājumu samazinājuma sliekšnis no 60 000 – 100 000 EUR ir pārāk zems
- Saistītais atbalsts: Tām dalībvalstīm, kurām TM līmenis ir zem ES vidējā, būtu jādod iespēja izmantot šo atbalstu nozīmīgākajām nozarēm, lai tuvinātu nozaru atbalsta līmeni ES vidējam līmenim.

Īstens lauksaimnieks

- Piedāvātais definējums “īstenam lauksaimniekam” neder, jo neatļauj vērtēt, vai lauksaimnieks ražo lauksaimniecības produkciju un gūst ienākumus. Ja nedrīkstam vērtēt pēc ražošanas, tad regulā noteikto *dīvānzemnieku* izslēgšanas nosacījumu ieviešanai ir jābūt valsts izvēlei.

Jaunais lauksaimnieks

- Jāsvītro prasība par izglītību un/vai prasmēm. Tas 1.pīlārā ierobežos lauksaimnieku pieteikšanos. (2) nedrīkst uzlikt pārāk detalizētus ierobežojumus, kam tērējams atbalsts – jāļauj lauksaimniekiem pašiem izlemt, kādām vajadzībām viņi atbalstu 20 tērēs.

LAUKU ATTĪSTĪBA PĒC 2020

LAUKU TERITORIJU NĀKOTNE

ELFLA ārpus kopējo fondu nosacījumu regulas (CPR) tvēruma

Minimālais ELFLA ieguldījums:

- 30% pasākumiem, pievērsoties vides/klimata mērķiem (neieskaita ADSI)
- 5% — LEADER

Pārskats KLP plānā par koordināciju un papildināmību starp ELFLA un citiem ES fondiem lauku apvidos

Informācijas un zināšanu apmaiņa

Atbalsta mazāk labvēlīgiem apgabaliem, kas izriet no konkrētām obligātām prasībām

Dabas vai cita veida ierobežojumi

Jaunajiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai un lauku uzņēmējdarbības sākšanai

8 plaši intervences pasākumi, kurus var īstenot DV
(aizstāj aptuveni 70 dažādu pasākumu un apakšpasākumu)

Vides, klimata un citiem pārvaldības saistības

Riska pārvaldības instrumenti

Sadarbība

Ieguldījumi

Obligāta riska pārvaldības instrumentu programmēšana (nav nosacījumu par minimālo budžetu)

Iespēja izmantot finanšu instrumentus (tai skaitā apgrozāmajam kapitālam), arī apvienojumā ar dotācijām

Iespēja uzlabot sinerģiju un atbalstīt LIFE projektus un Erasmus tipa apmaiņu jauniešiem lauksaimniekiem

Zemāka ES līdzfinansējuma likme – 70%
Nepieciešams lielāks DV līdzfinansējums

Veikuma bonuss ELFLA vides pasākumiem - 5% apmērā no 2027. gada lauku attīstības finansējuma

Uz rezultātiem balstīts īstenošanas modelis DV – plānoto rezultātu ikgadēja plānošana un pārbaude

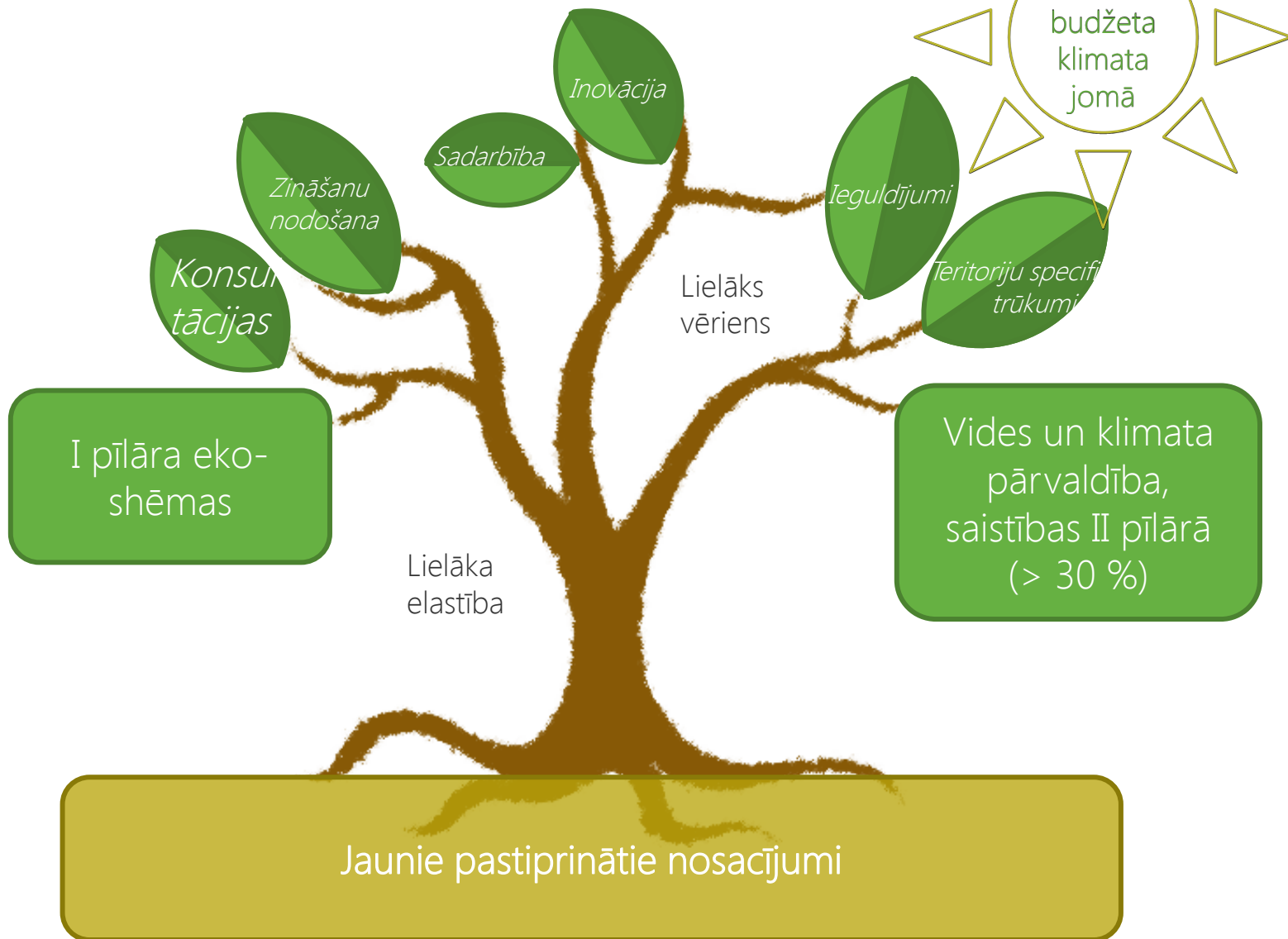
LATVIJAS POZĪCIJA

- Lauku attīstības intervenču īstenošanu negatīvi ietekmēs samazinātais finansējums KLP II pīlāram
- Lai nodrošinātu lauku attīstības finansējumu vismaz 2014.-2020. gada plānošanas perioda līmenī, no nacionālā budžeta būs nepieciešams līdzfinansējums vismaz 46% apmērā
- KLP stratēģiskam plānam jābūt vispārīgam, īsam un stratēģiskam
- Bažas par jauno uz rezultātiem (*delivery*) vērstā modeļa īstenošanu, īpaši attiecībā uz ikgadēju iznākumu un rezultātu rādītāju noteikšanu
- Agrovides un klimata saistībām jāparedz iespēja atbalstu piešķirt arī par dzīvnieku, īpaši attiecībā uz bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm.
- Noteiktais zaudējumu sliekšnis 20% apmērā nebūtu attiecināms uz apdrošināšanas shēmu prēmijām, jo kompensē polises iegādi, nevis zaudējumus
- Lai veicinātu zināšanu pārneses pasākumu izmantošanu un pieejamību, jā saglabā šajā periodā pieļaujamā maksimālā atbalsta likme 100% apmērā.

JAUNĀ ZAĻĀ ARHITEKTŪRA

BRĪVPRĀTĪGAS
LAUKSAIMNIEKIEM
OBLIGĀTI DALĪVALSTĪM

OBLIGĀTAS
LAUKSAIMNIEKIEM

Avots: Eiropas Komisija

Pasākumi, kurus ieviešot, tiktu panākts SEG emisiju samazinājums 2030.gadā

Nr.	Pasākums	Ietekmēti ha/l/s dzīvnieki
<i>Reālistiskais scenārijs 3042.7 kt CO₂e_q (343 kt CO₂e_q samazinājums pret bāzi Nr.2)</i>		
1.	Slāpekļa piesaiste (tauriņziežu iekļaušana rotācijā)	332 875 ha
2.	Mēslošanas plānošana	932 804 ha
3.	Barības devu plānošana	58 420 slaucamās govīs
4.	Šķidro kūtsmēslu separēšana	65 120 liellopi, 87 000 cūkas
5.	Barības bagātināšana ar taukvielām	58 420 slaucamās govīs
6.	Zaļmēslojuma augu audzēšana (rudens starpkultūras zaļmēslojumam)	207 275 ha
7.	Tieša organiskā mēslojuma iestrāde	836 ha vai 368 040 ha atkarībā no izvēlētas tehnoloģijas
8.	Precīza minerālmēslojuma lietošana	164 369 ha
9.	Nitrifikācijas inhibitoru lietošana	97 745 ha
10.	Barības kvalitātes uzlabošana	40 600 slaucamās govīs
<i>Maksimālais scenārijs 2682.9 kt CO₂e_q (702.8 kt CO₂e_q samazinājums pret bāzi Nr.1) papildus ieviešamie pasākumi</i>		
11.	Ilggadīgo zālāju ierīkošana organiskajās augsnēs	102 526ha
12.	Biogāzes ražošanas veicināšana	157 666 liellopi, 86 520cūkas, 1 600 000mājputni
13.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana	639 023 ha
14.	Intensīva rotācijveida ganīšana	7100 dzīvnieki

PAPLDIES PAR UZMANĪBU!